



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem**

**Scardeone, Bernardino**

**Venetiis, 1542**

Quare necessaria fuerit Hebraeorum leuitis foecunditas prolis, & cur non  
itidem sacerdotibus christianis cap.xxiii

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30433**

DE CONIV. ETCONTI. SACER.

(ut paulo ante dicebam) quod qui uni rei ineptus sit, alio  
teri reperitur idoneus: sicut in Græcis artificibus, aiunt  
eos aulædos esse, qui citharædi fieri non potuerint: & apud  
Romanos (ut scribit Cicero) eos ad iuris ciuiliis studium  
descendere, qui oratores euadere non ualuerint.  
Nemo quidem qui studiis literarum & musis natus est,  
in armorum exercitiis erit foeliciter fortunatus: & contra  
pari modo, qui mulieribus delectatur, naturaq; uxorius  
est, haud facile uel monachus, uel sacerdos bonus fiet.  
Laudandum in ea re Alabendensis Apollonii institutum:  
qui (ut Cicero memorat) quanuis adolescentes mercede  
de doceret, tamen non patiebatur eos, quos iudicabat  
non posse oratores euadere, operam apud se perdere:  
sed a se missos faciens, ad quam quenq; artem putabat  
idoneum esse, ad eam suadere, & hortari solebat. Valde  
sane execrabile est, atq; nepharium, quempiam sub no-  
mine coelibatus, & professione castitatis, sese totum libi-  
dinibus mancipare: & contempto matrimonio, quod  
honeste inire poterat: meretriciis & moribus impuden-  
ter incumbere: & conquiri inique ea de constitutione  
coelibatus cui neque aptus neque idoneus haberetur.

Quare necessaria fuerit Hebræorum leuitis fecunditas prolis, & cur non itidem sacerdotibus Christianis. Cap. XXIII.

**M**ulta profecto argumenta adduci solent ab im-  
pudicis ad impugnandam sacerdotum nostrorum  
coelibatum: nullis tamen ei frequentius, q̄  
Hebræorum matrimoniis insultatur: quare laborandum  
dixi, adhibitis omnibus machinis, ut hæc eis omnino  
excutiatur ansa de manibus. Primo omnium satis com-  
pertum est, licita, ac etiam pernecessaria olim fuisse He-  
bræis sacerdotibus connubia: eo quod per Mosis legē,  
neminem ex alia tribu, quàm ex Leui, aut ex alio ordine

quàm ex Aaron, ad sacerdotium liceret admitti: essetq; summum nefas diuersarum tribuum nuptias commiseri: quare quum & castitatis mundicies propter sacra exercenda, & coniugiorum opus ad propagandam sobolem utrunque necessarium eis fuisset: ad utrunque præstandum inter se per uices, & propagandæ sobolis, & exercendorum sacrorum tempora partiebantur. Nã cui sorte, ratione uicisitudinis, sacris interesse contigerat, in tota hebdomoda uicis suæ, relicta domi uxore, assiduus in templo residebat: ab omni penitus sordidinis alienus. Sed quid modo Christianis sacerdotibus agendum est, qui successione sui generis non egent: quibusq; non iam per uices, & stata quædam tempora orationi uacandum est: sed assidua & orandi, & sacrificandi necessitas ingruit? Nimirum si continendum est ab uxore, uel quum quis orat: quanto magis, quum quis ad aram summi Dei rem diuinam facturum accesserit? Requirunt hæc sacra planè non coelibatum solum, uerum etiam uirginitatis nitorem, quod mysterium Zacharias propheta uidetur in spiritu multo ante præuidisse, quæ uenerit. Admirans enim ineffabile sacramentum corporis & sanguinis Christi, ait, Quid bonum est? quid pulchrû nisi frumentum electorum? & uinum germinans uirgines? Verum quoniam sacrificandi tempore oportere continentes esse ministros sacrificiorum inter omnes cõuenit & continere coniugatis non nisi mutuo consensu liceat: quid quæso faciet uir sacerdos quum sacrificandi tempus immineat, & uxor poscat sibi debitum reddi: quod debetur ei iure coniugii, & quod negare etiam pietatis causa maritus non potest? Solet quidem sapius euenire, ut quod uir uelit, uxor nolit: uelit autem quum uir nolit: iuxta comicum illud ex natura mulieris deductum in prouerbium. Vbi uelis nolint: ubi nolis cupiunt ultro. Ad uxoris ergo arbitrium erit sacrificandum supplicandum & orandum: Non enim potest qui

Zach. 9

DE CONIV. ET CONTI. SACER.

1. Tel. 5

uxorem habet, seruare, etiam si uelit, Apostoli præceptū dicentis. Sine intermissione orate, nam in reddendo debito absorptus homo à uoluptate, nihil tunc uel potest cogitare de Deo, uel cuiuspiam rei bonæ attentius meminisse. Quamobrem nobis, quibus semper orandum est, nunquam est connubio seruiendum. Ideo uenerabilis Beda, sacerdotibus, inquit, ut semper ualeant sacris altaribus assistere, semper est ab uxoribus abstinendum, & semper eis castitas obseruanda. Et diuus Hieronymus contra Iouinianum. Si laicus inquit, & quisque fidelis orare non potest, nisi careat officio conjugali: sacerdoti ergo cui semper offerenda sunt sacrificia, & semper orandum, semper est matrimonio cendum. Verum quoniam uidemur in hoc dissentire à Græcis: quid Græcus origines contra gentem suam dicat audiamus. Ait enim homelia, xxv. super Numeros. Dicit autem Apostolus, 1. Cor. 1. 1

lis qui in cōiugiis sunt. Nolite fraudare inuicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut uacatis orationi: & iterum in id ipsum sitis. Certum est quia impeditur sacrificium indefinens illis, qui conjugalibus necessitatibus seruiunt: unde uidetur mihi, quod illis est solius offerre sacrificium indefinens, qui indefinenter, & perpetuo se deuouerit castitati. Hæc ille rectius fortassis quàm Paphnucius: quando in re uxoria nemini liberum sit (ut nuper dicebam) ab uxore pro arbitrio continere, nisi uxor annuat. Sed si forte annuat, quis in tam parata copia, urgente libidinis æstu, pruriens pro libito rationabiliter continebit? Nam quæ res neque consilium, neque modum habet ullum, eam (ut comicus ait) consilio regere non potes. Quocirca Cyrus Persarum rex suadenti cuidam, ut Panthiam in signi forma, & dignam regio complexu mulierem sibi conciliaret: negauit dicens. Et enim si tuo consilio obtemperans ad illam aliquando, quum uacat, comæ mea uero: fortassis illa mihi persuasura est, ut ipsam postmodum frequentius ad eam, quàm uelim, etiam

quum non uacabit: atque ei interea male neglectis rebus seriis, obnoxius, & mancipatus adhæream. Dicitur planè sapientissime, & imitandum.

Diuersum esse sacerdotium Christianorum  
a sacerdotio Hebræorum.  
Cap. XXIII.

**P**Ræterea (ut ad id, unde digressi fuimus, reuertamur) quid est quod ex Hebræorum moribus nobis nuptiarum argumenta sumamus: quando quidem alia lex, & longe alius nobis ab eis sacerdotii ordo contigerit: Hebræi namque sacerdotes (ut diximus) non nisi de semine leuitarum, & secundum ordinem Aaron sacerdotio succedebant: Christiani uero ex omni eodem genere hominum, sed secundum ordinem Melchisedech fiunt: sicut de Christo prophetatum est. Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Generatio autem Melchisedech nusquam refertur, atamen is pro certo creditur fuisse gentilis: ut præfiguraret de Iudæis ad Gentes aliquando sacerdotium migraturum. Quod uero hic primus panem, & uinum Deo obtulerit & Habrææ aliquando benedixerit præsignauit dominicum sacramentum, typum Christi portans: qui corpus suum, sub panis specie, & sanguinem, sub accidentibus uini, in fidei mysterium nobis erat præbiturus. Ad huius ergo exemplum, in quo ueri, æternique sacerdotii forma præcesit: cui nulla cognatio, nulla uxor, nulla ue propagatio adscribitur, sunt omnes Christi sacerdotes habendi: quibus nullus delectus generis, aut carnalis propagatio alia esse debet, quàm probitas morum fides, castitas, & doctrina. Sic enim scriptum est in psalmis. Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus. Atque uero sacerdotium Aaron p

Psal. 109

Psal. 15